

Jaderná energetika pod lupou dozorného orgánu

Dana Drábová

Státní úřad pro jadernou bezpečnost

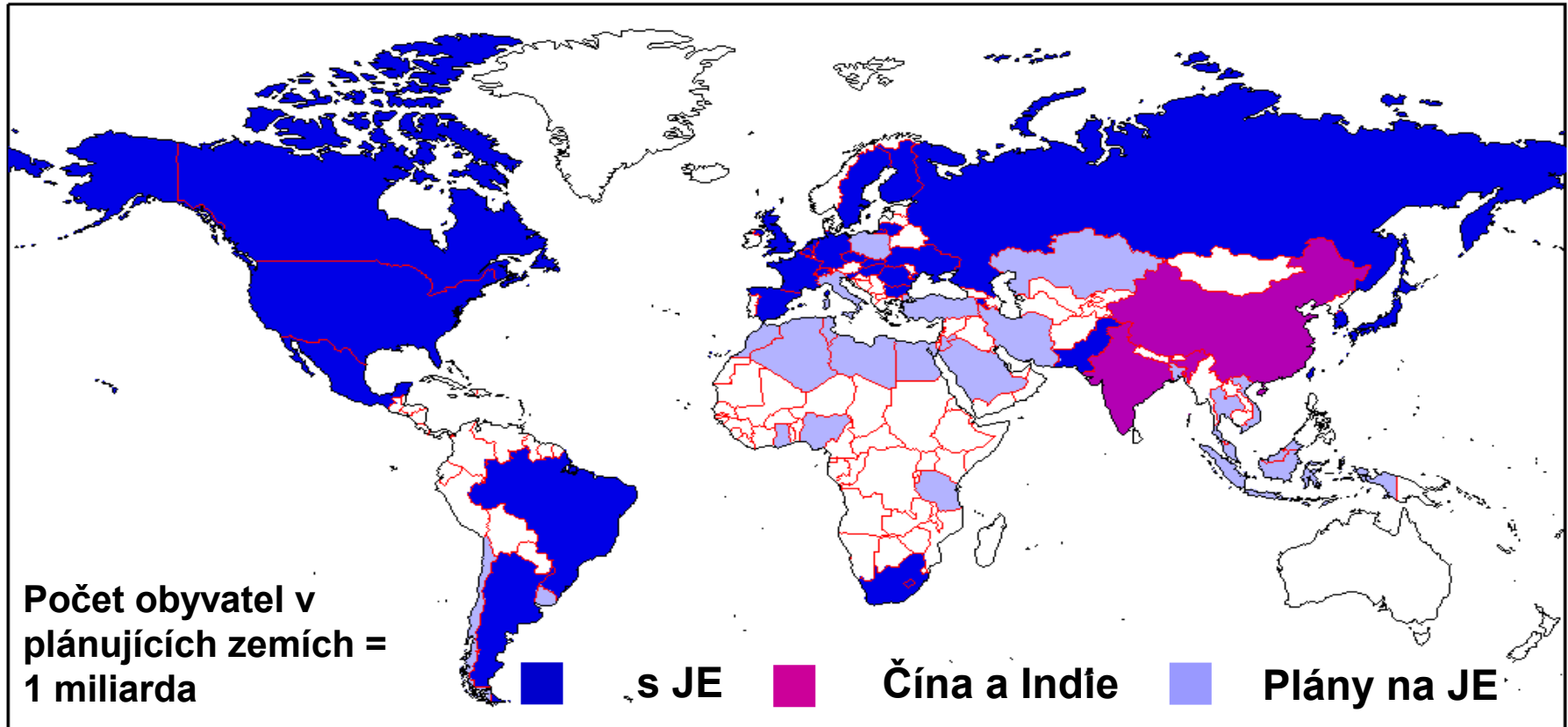
Proč se ožívuje diskuse o jaderné energetice?

- Globální oteplování
- Energetická bezpečnost
- Nárůst populace
- Tlak na růst ekonomického růstu

Jaderná energetika - několik čísel

	2005	2006	2007	2008
Bloky v komerčním provozu	441	435	439	438
Instalovaný výkon, GW(e)	370	368	372	371
Počet provozujících zemí	30	30	30	30
Vyrobenaá elektřina,	2626 TWh	15.8%	15.5%	15%
	(16%)			
Provozní zkušenost, r-y	13500			
Ve výstavbě	24	28	35	44
Plánováno	NA	64	91	108
Uvažováno	NA	158	228	266

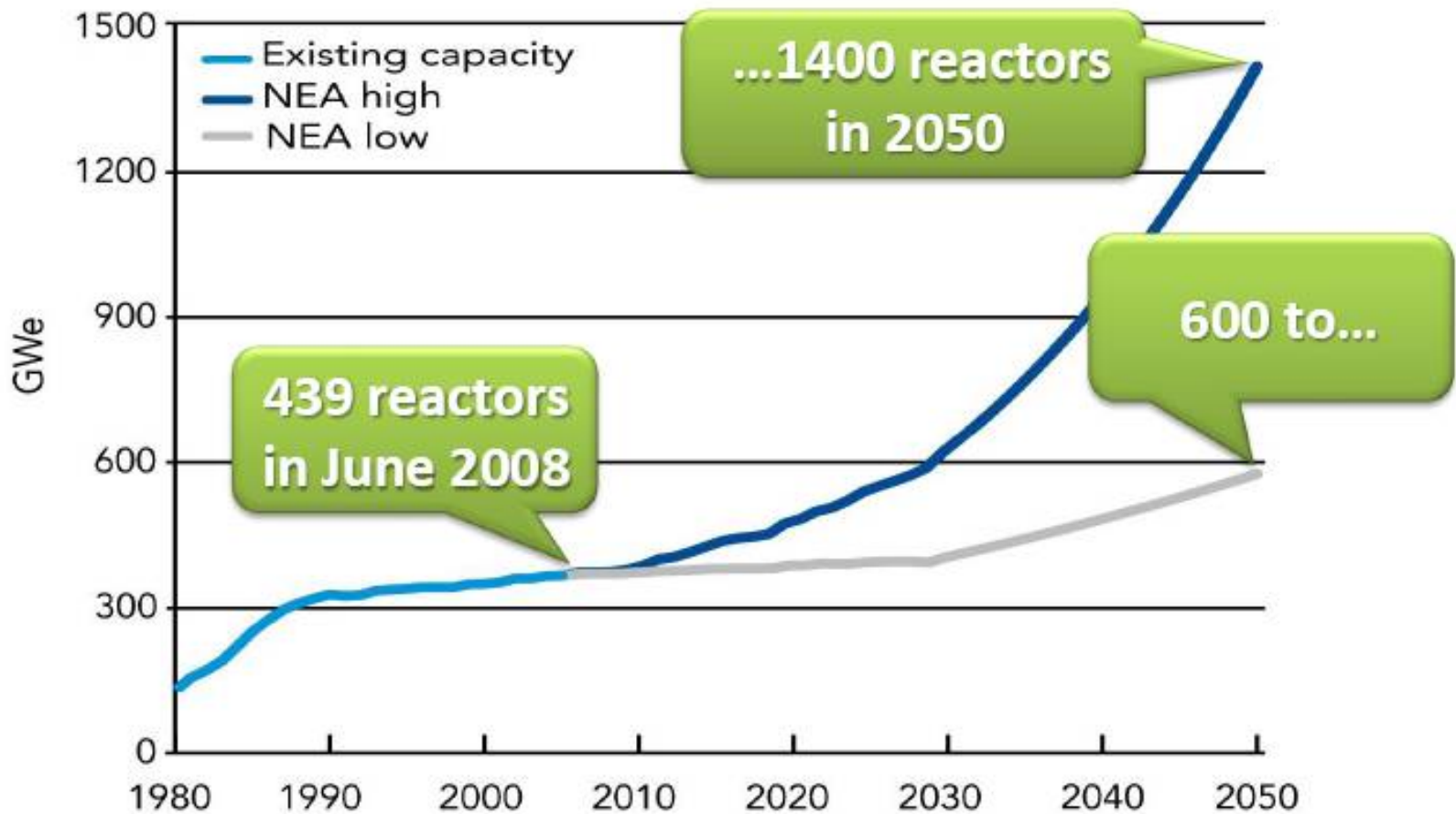
Jaderné elektrárny ve světě: 439 bloků ve 30ti zemích

Alžírsko, Bangladéš, Bělorusko, Čile, Egypt, Indonésie, Irán, Jordánsko, Kazachstán, Malajsie, Maroko, Nigerie, Polsko, Saudská Arábie, Spojené Arabské Emiráty, Thajsko, Tunis, Turecko, Uruguay, Vietnam ...

Možnosti jádra?

Figure 3.11: Global nuclear capacity in the NEA high and low scenarios

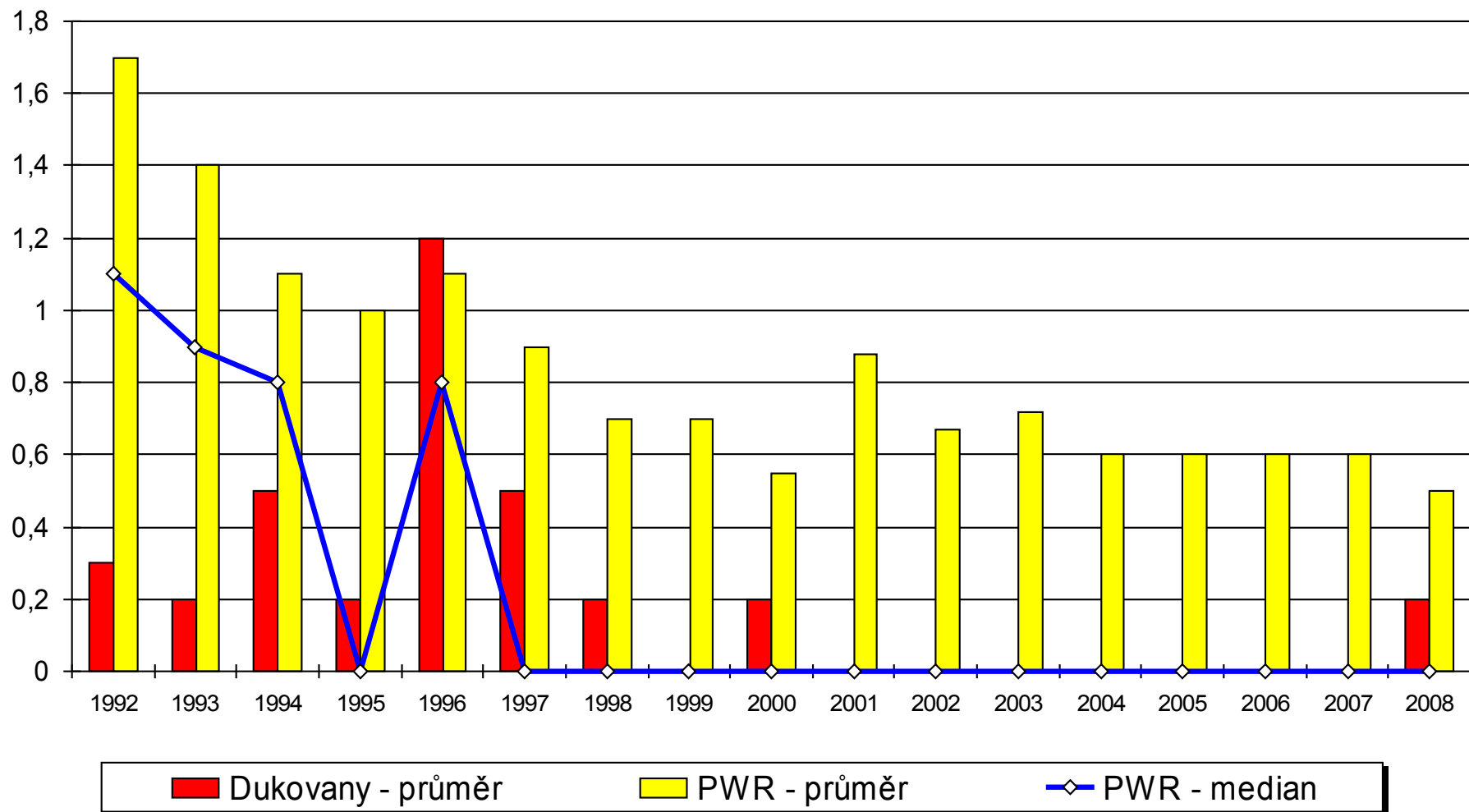
Současná situace v EU

■ Jaderná energetika

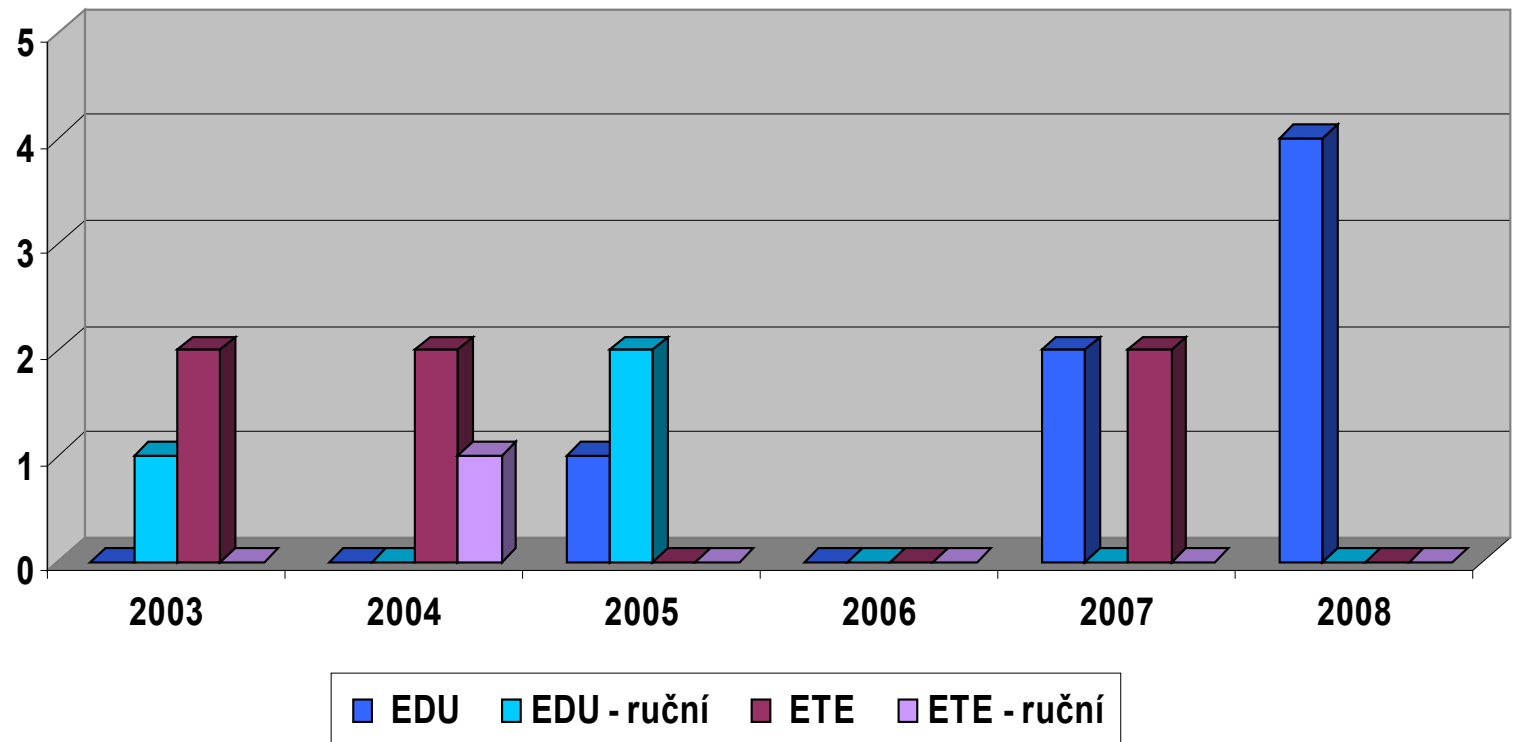
- zajišťuje 30% spotřeby elektřiny
- má vysokou úroveň bezpečnosti, technologie je pod kontrolou
- je nízkouhlíkovým zdrojem
- má velmi stabilní strukturu nákladů
- elektrárny mohou být (a jsou) modernizovány za rozumnou cenu
- vytváří pracovní místa s vysokými požadavky na kvalifikaci (high-tech obor)

Jádro : bezpečné a ekonomické řešení pro střednědobý horizont, má však dlouhodobou budoucnost?

Neplánovaná rychlé odstavení na 7000 hod. kritičnosti

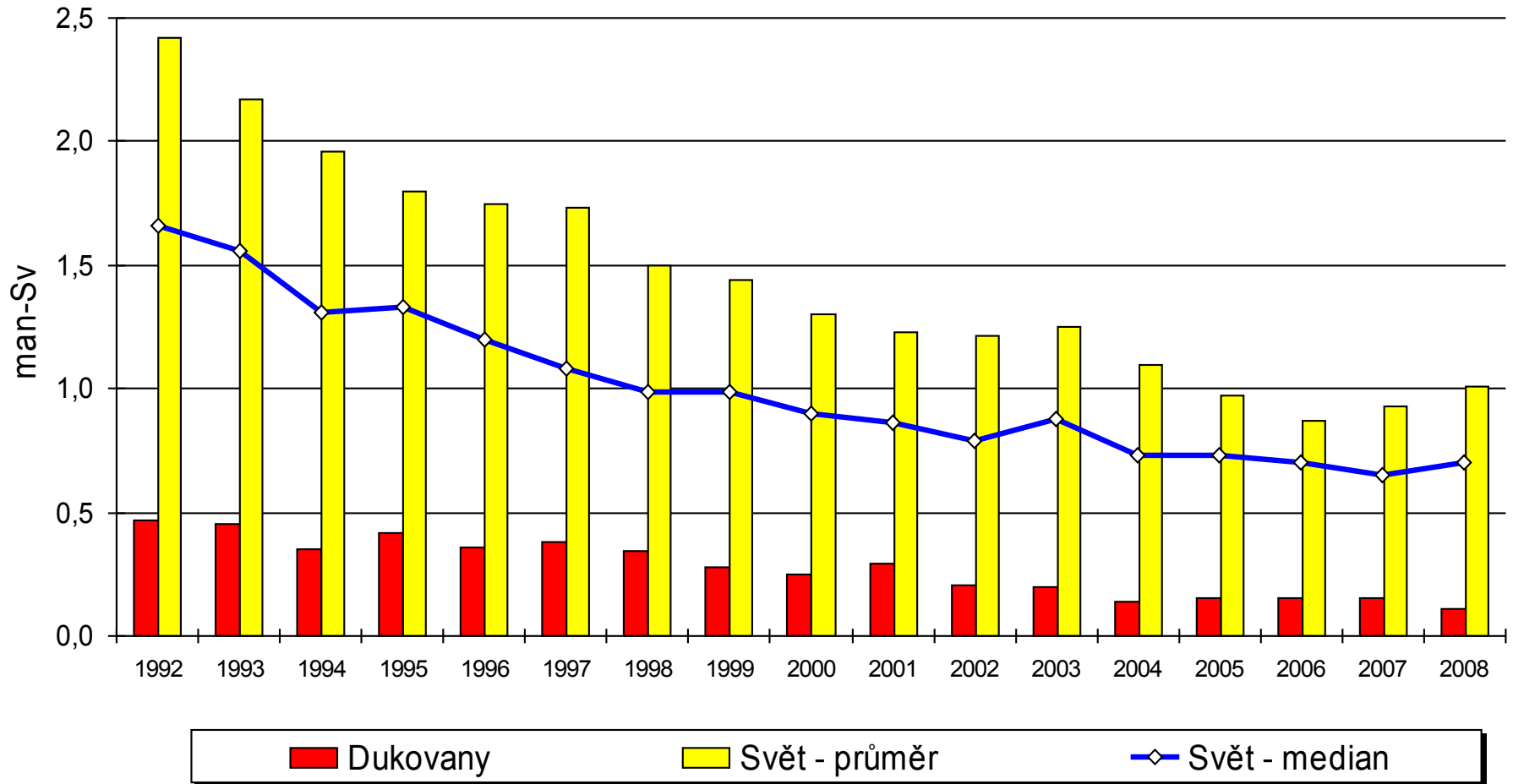

Neplánované zásahy ochranných systémů reaktoru (automatické i ruční)

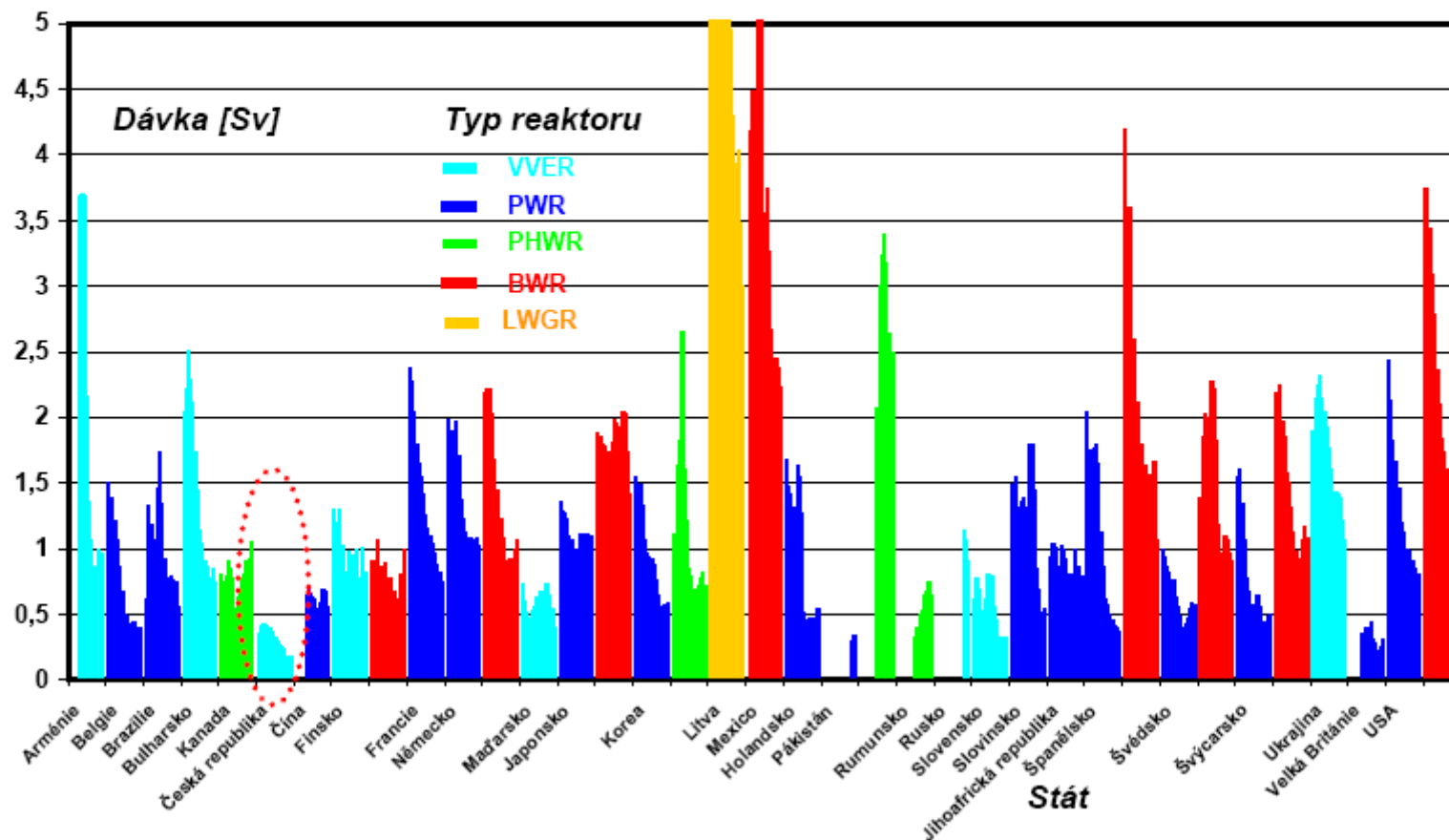

Kolektivní efektivní dávka na blok

Roční kolektivní efektivní dávky na blok [Sv], 1990-2006

Jaderný sektor musí reagovat na :

- změny tržního prostředí
- stárnutí personálu a zařízení
- nedostatek specialistů
- předčasné odstavování jako důsledek politických rozhodnutí
- nedůvěru a nepochopení veřejnosti

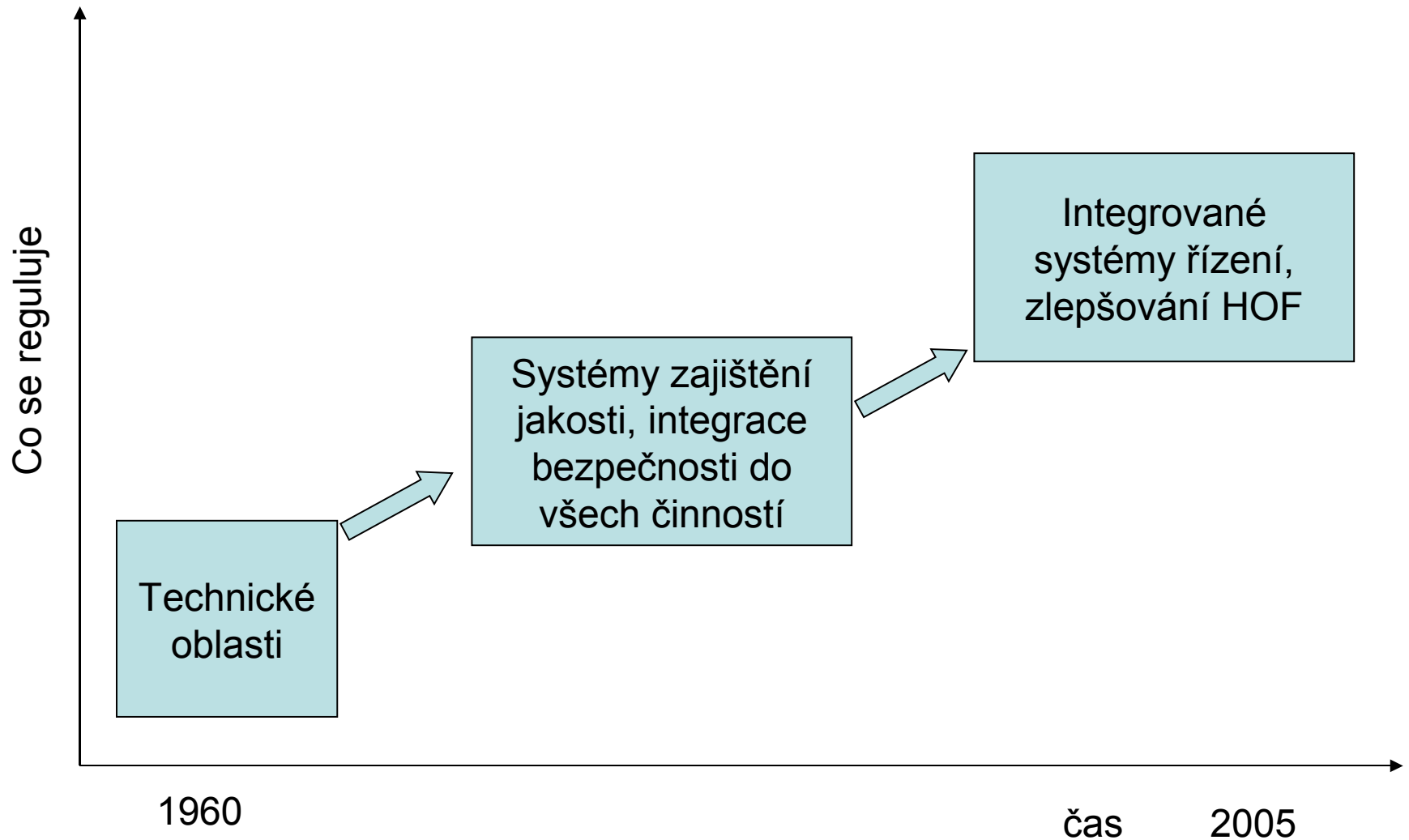
Řízení energetických společností

- možné rozmělnění odpovědnosti za bezpečnost
- oddělení vlastníků, obchodních managerů ve vrcholovém vedení a technického managementu provozujícího elektrárny
- rostoucí využívání kontraktorů s nízkou cenou

Faktory s možnými dopady na bezpečnost

- větší důraz na výrobu a snižování nákladů než na prioritu bezpečnosti,
- větší tlak na pracovníky, rostoucí stres, prodlužování směn
- úbytek analytických schopností,
- snaha o levnější zařízení,
- snižování spolehlivosti zařízení v důsledku změn v přístupu k údržbě
- nižší investice do obnovy zařízení a zvyšování bezpečnosti
- zkracování odstávek,
- snižování bezpečnostních rezerv (zvyšování výkonu, vyhoření paliva),
- prodlužování životnosti

Vývoj přístupu dozoru

Zvýšený tlak na dozor

- potřeba nových kompetencí
- agresivnější vztahy s provozovatelem (menší ochota ke zvyšování bezpečnosti)
- pokles otevřenosti (informace obchodně citlivé)
- větší tlak provozovatelů na mezinárodní harmonizaci požadavků
- tlak na snižování „nadbytečného“ zatěžování provozovatele požadavky dozoru

Co musí dozor stále zvažovat:

- je platná legislativa dostatečně jasná a jednoznačná?
- jsme si vědomi dopadu svých rozhodnutí?
- podporuje naše chování otevřenou výměnu informací?
- máme dobrou strategii včasného zásahu?
- jsou způsoby vymáhání souladu úměrné závažnosti jednotlivých případů porušení?
- je naše chování dostatečně předvídatelné a jasné?

Na co se musíme připravit?

- Nárůst aktivit v jaderném sektoru:
  - Rekonstrukce a modernizace provozovaných jaderných elektráren
  - Další rozvoj jaderného programu
    - Výroba, výstavba, provoz, nakládání s odpady, regulace
      - Vstup zemí s nedostatečnou infrastrukturou
  - Vyřazování z provozu
- Jaderně palivový cyklus
- Problémy s dostupností kvalifikovaných lidí
- Nutnost udržet pravděpodobnost vážné havárie na velmi nízké úrovni ($LER \sim 10^{-8} - 10^{-7}/r$)
- Lepší definice odpovědnosti projektanta a výrobce
- Rostoucí význam mezinárodní výměny zkušeností

Budoucí výzvy

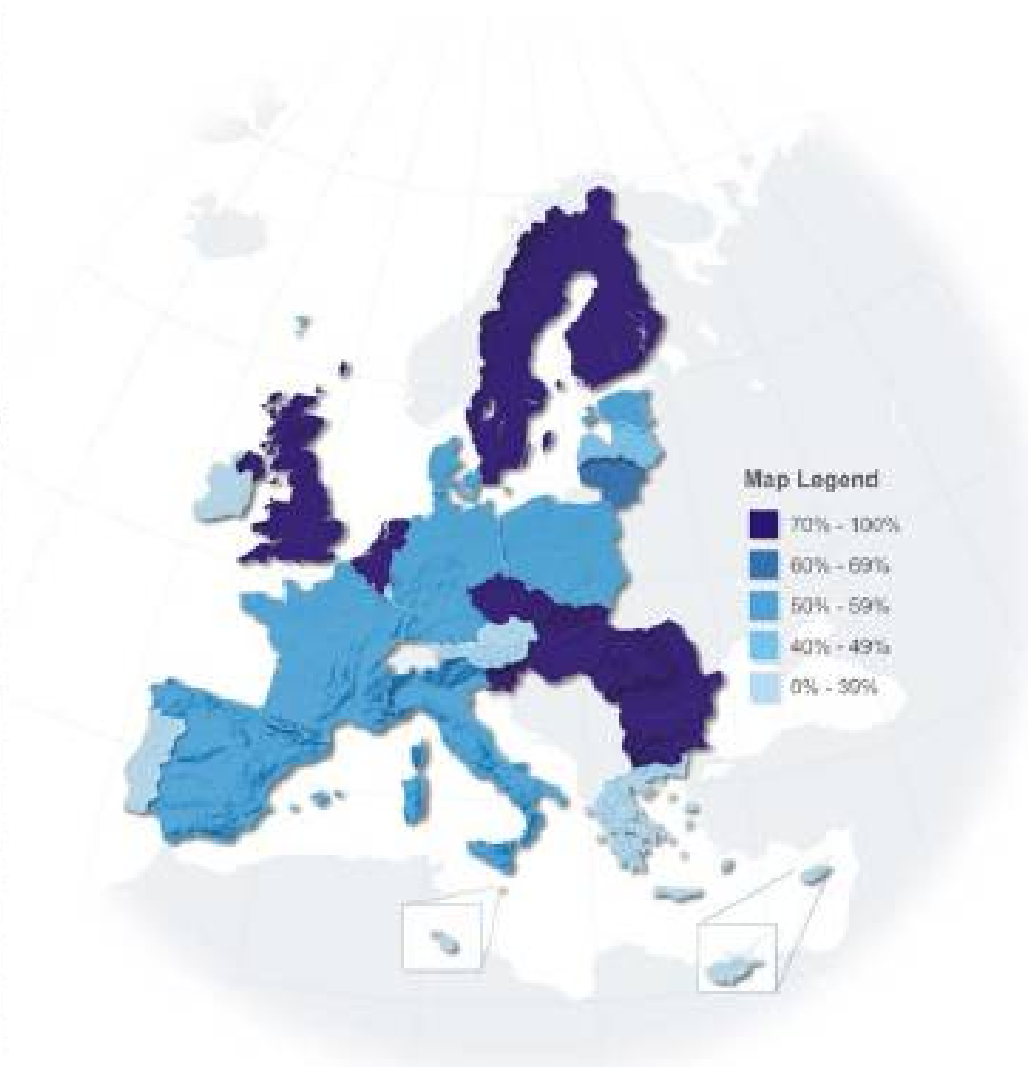
- uchování znalostí, kompetentní personál a technická podpora
- kultura bezpečnosti
- podpora výzkumu
- budování důvěry okolí

Question: QA10.1. To what extent do you agree or disagree with each of the following statements?

Option: It is possible to operate a nuclear power plant in a safe manner

Answers: Agree

 SK	79%
 SE	78%
 HU	78%
 FI	77%
 CZ	76%
 NL	74%
 SI	74%
 BE	73%
 UK	71%
 LT	69%
 EU25	59%
 DE	58%
 FR	58%
 DK	55%
 ES	55%
 EE	55%
 PL	55%
 IT	50%
 LV	47%
 LU	38%
 IE	37%
 PT	37%
 EL	35%
 CY	33%
 AT	26%
 MT	27%
 BG	30%
 RO	72%

Cannot you conceive that a man may wish well to the world and struggle for its good on some other way than precisely that what you have laid down?

Nathaniel Hawthorne

